

Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Savska cesta 62

Poslovni broj: I Kž-195/2023-12

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca dr.sc. Tanje Pavelin, predsjednice vijeća te mr.sc. Marijana Bitange i Tomislava Juriše, članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice-specijalistice Ivane Bujas, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog I. K. zbog kaznenog djela iz članka 110. u vezi sa člankom 34. Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18. i 126/19., dalje: KZ/11.) odlučujući o žalbi optuženika podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Zadru broj K-24/2021-122 od 22. studenog 2022., u sjednici vijeća održanoj 13. rujna 2023., u prisutnosti u javnom dijelu sjednice optuženog I. K. i branitelja, odvjetnika T. G.,

p r e s u d i o j e

Odbija se žalba optuženog I. K. kao neosnovana te se potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Pobjanom presudom od 22. studenog 2022., broj K-24/2021-122, Županijski sud u Zadru proglasio je krivim optuženog I. K. zbog kaznenog djela protiv života i tijela – ubojstva u pokušaju iz članka 110. u vezi sa člankom 34. KZ/11., činjenično i pravno opisanog u izreci te presude, te ga je, na temelju članka 110. u vezi sa člankom 34. KZ/11. osudio na kaznu zatvora u trajanju od 5 (pet) godina, u koju kaznu mu je, na temelju članka 54. KZ/11. u vezi sa člankom 455. stavak 2. točka 7. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19. i 80/22., dalje: ZKP/08.) uračunato vrijeme uhićenja i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 10. srpnja 2021. pa nadalje.

1.1. Na temelju članka 70. KZ/11. u vezi sa člankom 455. stavak 2. točka 6. ZKP/08. optuženom I. K. izrečena je sigurnosna mjera obveznog psihosocijalnog tretmana, koja može trajati do prestanka izvršenja kazne zatvora, a najdulje 2 (dvije) godine.

1.2. Na temelju članka 69. KZ/11. u vezi sa člankom 455. stavak 2. točka 6. ZKP/08. optuženom I. K. izrečena je sigurnosna mjera obveznog liječenja od ovisnosti o alkoholu, koja može trajati do prestanka izvršenja kazne zatvora, a najdulje 3 (tri) godine.

1.3. Na temelju članka 148. stavak 1. u vezi sa člankom 145. stavak 2. točka 1., 6. i 7. ZKP/08. optuženi I. K. obavezan je naknaditi djelomični stvarni trošak provedenog kaznenog postupka u iznosu od 5.996,40 kuna (pettisuća devetstodevedesetišest kuna i četrdeset lipa), kao i trošak nagrade i nužnih izdataka opunomoćenika oštećenika odvjetnika B. R. u visini 26.250,00 kuna (dvadesetšest tisuća dvjestopedeset kuna), dok je oslobođen obveze naknade preostalog dijela stvarnog troška te paušalnog troška provedenog kaznenog postupka.

2. Protiv te presude žalbu je podnio optuženi I. K. osobno zbog "pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja" i zbog odluke o kazni, s prijedlogom da se presuda "ukine... te vrati na ponovno suđenje". Optuženik je podnio žalbu i po branitelju, odvjetniku T. G. zbog "bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešne primjene materijalnog prava, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni", s prijedlogom da se "optuženik I. K. oslobodi od optužbe, a podredno da se pobijana presuda ukine i predmet vrati istom sudu radi ponovnog suđenja". Slijedom sadržajne podudarnosti obiju žalbi glede žalbene osnove pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (članak 470. ZKP/08.), te odluke o kazni (članak 471. ZKP/08.), iste će se razmatrati kao jedinstvena žalba optuženog I. K..

2.1. Odgovor na žalbu nije podnesen.

3. Na temelju članka 474. stavak 1. ZKP/08. spis je, prethodno sucu izvjestitelju, bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

4. Sjednica vijeća održana je u prisutnosti optuženog I. K. putem video veze iz Kaznionice ... i njegovog branitelja, odvjetnika T. G., koji su to u žalbi zahtijevali, a u odsutnosti uredno izviještenog državnog odvjetnika, u skladu s odredbom članka 475. stavak 3. ZKP/08.

5. Žalba optuženika nije osnovana.

6. Neutemeljeni su žalbeni navodi optuženika da bi prvostupanjska presuda bila donijeta uz bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. Naime, obrana u žalbi tvrdi da je obrazloženje prvostupanjske presude "...samo iznošenje postupovnog materijala, bez ikakvih ocjena, zaključaka i stajališta suda, a koji bi bili utemeljeni na nedvojbeno utvrđenim i pravno relevantnim činjenicama", dakle, da se presuda ne može ispitati jer nema uopće razloga. Međutim, po ocjeni ovog žalbenog suda, prvostupanjski sud je na raspravi izveo, a potom i ocijenio sadržaje izvedenih dokaza, kako pojedinačno, tako i u njihovom međusobnom odnosu i ukupnosti, te je dao valjane razloge koje dokaze i slijedom kojih razloga prihvaća, a koje ocjenjuje kao nevjerodostojne. Stoga je neosnovana daljnja tvrdnja žalbe kojom se "...upire na proturječnost i kontradiktornost navoda prvostupanjskog suda u odnosu na dokaze provedene tijekom dokaznog postupka, odnosno, zapisnike i isprave koje prileže spisu predmeta", jer pobijana odluka ne

sadržava bilo kakve proturječnosti ili kontradiktornosti, poglavito ne takve zbog kojih se ista ne bi mogla ispitati.

6.1. Pritom, kada konkretizira proturječnosti koje se odnose na navode prvostupanjske presude glede praćenja oštećenog K. po optuženom K. i na kretanja oštećenog K. izvan desne strane kolnika, optuženik u stvari ističe žalbenu osnovu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a ne bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. na koju se referira. Stoga se na te žalbene navode i na tu žalbenu osnovu (pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje) ovaj drugostupanjski sud referira u odgovarajućem dijelu ove odluke.

6.2. Zaključno glede bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, ovaj je žalbeni sud ispitujući pobijanu presudu temeljem odredbe članka 476. stavak 1. točka 1. ZKP/08. utvrdio kako nije počinjena koja povreda odredaba kaznenog postupka na koju mora paziti po službenoj dužnosti.

7. Kada osporava točnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja inkriminiranog događaja optuženik dosljedno u žalbi, kao i na raspravi pred prvostupanjskim sudom, navodi kako je kritični događaj po pravnoj prirodi prometna nesreća, a ne pokušaj ubojstva za koji je proglašen krivim pobijanom presudom. Tu tezu temelji na tvrdnji da se zbog stanja pijanstva tempore criminis optuženik uopće ne sjeća tijekom događaja do trenutka naleta vozilom na oštećenog K., te da nije znao identitet osobe koju je udario osobnim automobilom. Pored nesporne činjenice naleta vozila kojim je upravljao optuženik na oštećenika i prvostupanjski sud je u središte svojih činjeničnih razmatranja stavio upravo okolnosti slijedom kojih je izveo zaključak o pokušaju ubojstva, a ne zaključak o prometnoj nesreći (točka 1.1. obrazloženju prvostupanjske presude).

7.1. Hoteći dovesti u pitanje točnost i potpunost po prvostupanjskom sudu utvrđenog činjeničnog stanja, optuženik u žalbi tvrdi kako odlučne činjenice predmetne inkriminacije nisu nedvojbeno dokazane, što predstavlja zakonom propisani standard izvjesnosti postojanja odlučnih činjenica za osuđujuću presudu u smislu odredbe članka 455. stavka 1. ZKP/08. Štoviše, tvrdi kako je način utvrđenja tih činjenica proveden na način da ostavlja sumnju u njihovo postojanje, slijedom čega je sud u odnosu na iste trebao primijeniti pravilo razrješenja te dvojbe u korist optuženika (članak 3. stavak 3. ZKP/08.). Međutim, ovaj sud zaključio je kako je prvostupanjski sud sve odlučne činjenice predmetne inkriminacije utvrdio na potpun i pravilan način, te ih kao takve obrazložio, pri čemu u kompleksu utvrđenih činjenica nije bilo onih za koje bi izvedeni dokazi davali podlogu za primjenu spomenutog pravila "u dvojbi za okrivljenika".

7.2. Iako prvostupanjski sud ispravno navodi kako motiv nije obilježje terećenog kaznenog djela, u ovoj kaznenoj stvari je jedna od relevantnih okolnosti u kontekstu utvrđivanja optuženikove krivnje, odnosno dokazivanja stranačkih teza da je u pitanju pokušaj ubojstva (kako to optužuje tužitelj), odnosno, da se radi o djelu izazivanja prometne nesreće, što je temeljna teza obrane optuženog K.. Stoga je ispravno raspravni sud iz izvedenih dokaza ispitivanjem svjedoka – oštećenog P. K., te svjedokinja N. D. i J. B. kao i svjedoka I. M., K. P., A. L. zaključio kako su optuženi K. i oštećeni K. neposredno prije inkriminiranog događaja bili u trafici svjedokinja N. D.,

gdje su ostvarili interakciju koju je navedena svjedokinja opisala kao nasrtanje optuženika prema oštećeniku (grljenje bez povoda), te reakciju potonjeg koji je napustio to mjesto u cilju izbjegavanja sukoba sa optuženikom. Kada je tu inicijalnu činjenicu stavio u kontekst drugih utvrđenih činjenica, opravdano je prvostupanjski sud zaključio da inkriminirani događaj po svojoj pravnoj prirodi predstavlja terećeno kazneno djelo pokušaja ubojstva, a ne prometnu nesreću što tvrdi obrana optuženika.

7.3. Naime, dokaz pregledom video snimke nadzorne kamere M. B. M. i G. k. u B. M., iako ne registriraju sam trenutak udara vozila u oštećenika, nedvojbeno potvrđuju da je optuženik neposredno prije kritičnog trenutka upravljao vozilom, osobnim automobilom marke "Fiat Punto", Pritom je iz sadržaja navedenih CD-a razvidno kako je kretanje vozila mirno, brzina vozila ravnomjerna, ujednačena, pri čemu u promatranom periodu spomenutim ... prolazi svega nekoliko drugih vozila. Kamere su također registrirale i trenutak kada optuženik mijenja smjer kretanja vozila na način da isto okreće i vraća se smjerom iz kojeg je došao, što upućuje na zaključak da je optuženikovo kretanje bilo s određenom svrhom, odnosno s ciljem pronalaska oštećenika. U taj kontekst treba staviti i razumijeti navod činjeničnog opisa terećenog djela po kojem je optuženik upravljao vozilom "...prateći oštećenika P. K.", pa su neosnovani optuženikovi žalbeni navodi po tom pitanju, tim prije što taj optuženikov aktivitet ne čini bitno obilježje inkriminiranog djela.

7.4. Niti mjesto na kojem se nalazio oštećeni K. u trenutku kada ga je osobnim automobilom udario optuženi K. nije bitno obilježje terećenog kaznenog djela. Naime, ispravno je prvostupanjski sud temeljem izvedenih dokaza (zapisnik o očevidu, prometno - sudskomedicinsko vještačenje, iskazi svjedoka S. L. i A. L.) utvrdio da se oštećeni K. u kritičnom trenutku "...kretao pješice...izvan desne strane kolnika", imajući u vidu da je kolnik ... omeđen ucrtanim rubnim crtama. Ta okolnost je relevantna u kontekstu dokazane činjenice da se optuženik neposredno prije inkriminiranog naleta na oštećenika vozilom kretao ... kao preglednom prometnicom na kojoj nije bilo drugih vozila doli vozila svjedokinje S. L.. Naime, navedena svjedokinja se u promet ... uključila nakon što je propustila optuženikovo vozilo, te se kretala iza istog i vidjela da je optuženikovo vozilo "...odjednom skrenulo s kolnika desno na makadam, te da je...najprije uočila oblak prašine, a potom čula udar, nakon čega se Punto nastavio kretati u pravcu K.". Ista svjedokinja je potom prišla udarenom oštećeniku K. "...koji je ležao na makadamu uz cestu". Ovo svjedočenje očevica S. L. osnaženo je i prihvaćenim prometno – sudskomedicinskim vještačenjem po kojem se u trenutku naleta oštećenik čitavim tijelom nalazio unutar gabarita vozila (potpuni čeon nalet), pri čemu se oštećenik kretao izvan desnog ruba kolnika, uz desnu rubnu crtu, a do inkriminiranog naleta je došlo nakon što je optuženik poduzeo "naglo desno skretanje".

7.5. Slijedom svega navedenog kao dokazanog, po shvaćanju ovog žalbenog suda ispravan je zaključak prvostupanjskog suda kako inkriminirani tijekom događaja predstavlja terećeno kazneno djelo pokušaja ubojstva iz članka 110. u svezi članka 34. KZ/11, kako je isto opisano optužnicom, a ne prometnu nesreću, kako to tvrdi obrana i žalba optuženika, jer je optuženik bio svjestan svog činjenja, uključujući i svijest o identitetu oštećenika, te je inkriminiranim činjenjem pokušao ubiti oštećenika, a željena posljedica njegove smrti je izostala uslijed pravovremene pružene medicinske pomoći. Utoliko su bespredmetne elaboracije optuženikove

žalbe o načinu kako isti vidi razliku dovršenog kaznenog djela od djela u pokušaju, odnosno, njegove tvrdnje da njegovo inkriminirano činjenje ne bi predstavljalo pokušaj terećenog kaznenog djela.

7.6. U kontekstu izloženog pravno su neodlučni žalbeni navodi optuženika po kojima prethodno inkriminiranom naletu i udarcu nije povećavao brzinu kretanja vozila kojim je upravljao, jer iz provedenog vještačenja slijedi dokazanim da nije niti usporavao to kretanje, kočio vozilom, a naletna brzina od 43,6 km/h u uvjetima tzv. potpunog čeonog naleta na oštećenika po sudskomedicinskom vještaku izvjesno može prouzročiti smrt takvim naletom pogođene osobe.

7.7. Glede činjeničnih utvrđenja inkriminiranog događaja neosnovano obrana optuženika i u žalbi potencira navodnu nužnost dodatnog, dopunskog ispitivanja vještakinje toksikologinje, jer je ta vještakinja izložila svoj nalaz i mišljenje o koncentraciji alkohola u organizmu optuženika tempore crminis i utjecaj iste koncentracije na sigurno upravljanje vozilom u prometu, a vještak psihijatar je, imajući u vidu i mišljenje vještakinje toksikologinje, našao da je optuženik K. u kritičnom trenutku bio smanjeno ubrojav, pri čemu je upravo to i takvo mišljenje relevantno s aspekta dokazivanja krivnje optuženika za terećeno kazneno djelo. Isto tako, a glede činjeničnih utvrđenja, ispravno je prvostupanjski sud kao nedopušten ocijenio dokazni prijedlog obrane u odnosu na ispitivanje policijskog službenika R. B. u svojstvu svjedoka na okolnosti razgovora kojeg je po inkriminiranom događaju obavio sa optuženim (tada osumnjičenim) K. (članak 421. stavak 1. točka 1. ZKP/08.). Pritom je za ukazati da je prvostupanjski sud iz drugih, na raspravi izvedenih dokaza, na koje je već ukazano u ovoj presudi izveo pravilan zaključak da je optuženik znao identitet osobe na koju nalijeće vozilom.

8. Nije počinjena povreda kaznenog zakona koju optuženik nalazi u tome da "nisu ostvarena niti subjektivna, niti objektivna obilježja predmetnog kaznenog djela za koja je isti osuđen", očito aludirajući na povredu kaznenog zakona iz članka 469. točke 4. ZKP/08. Naime, ispravno je prvostupanjski sud zaključio i obrazložio da slijedom izvedenih dokaza proizlazi da je u kritičnom događaju riječ o dovršenom pokušaju ubojstva (članak 110. u svezi članka 34. KZ/11.), jer je optuženik kritične prigode s namjerom poduzeo sve radnje koje je smatrao potrebnim za usmrćenje oštećenog K., pri čemu je do izostanka namjeravane posljedice došlo aktivnošću trećih osoba (pravovremena i pravilna liječnička intervencija), na koju aktivnost optuženik nije imao utjecaja.

9. Optuženik žalbom ne dovodi u pitanje pravilnost po prvostupanjskom sudu utvrđenih okolnosti koje su relevantne za izbor vrste i mjere izrečene kazne (članak 47. KZ/11.). Međutim, tvrdi kako sud "...nije vodio računa o svim okolnostima koje utječu na to da kazna u konkretnom slučaju bude manja". Pritom ne navodi koje bi to okolnosti bile olakotne, a da ih prvostupanjski sud ne bi uzeo u obzir, sve uz zaključnu općenitu opservaciju da je sud "podcijenio olakotne, a precijenio otegotne okolnosti ovog slučaja".

9.1. Protivno tome, ovaj žalbeni sud nalazi kako je prvostupanjski sud prilikom odmjeravanja kazne optuženiku uzeo u obzir sve relevantne okolnosti i temeljem istih pravilno odmjerio kaznu optuženiku. Tako je, polazeći od stupnja krivnje i svrhe kažnjavanja, ispravno otegotnom cijenjena ranija višestruka kaznena osuđivanost (6

presuda) i prekršajna kažnjavanost (3 presude), pri čemu većina navedenih kažnjivih ponašanja u svom zakonskom opisu sadržava elemente nasilja, koje kao takve ima i djelo pokušaja ubojstva za koje odgovara u predmetnoj kaznenoj stvari. Isto tako, pravilno je prvostupanjski sud otegotnim uzeo i jačinu povrede zakonom zaštićenog dobra, jer je oštećeni K. u inkriminiranom događaju zadobio osobito tešku tjelesnu ozljedu, a život mu je spašen isključivo pravovremenom liječničkom intervencijom, pri čemu i nadalje trpi posljedice dokazanog ozljeđivanja. Prvostupanjski je sud u svojoj presudi neosnovano optuženiku uzeo olakotnim izrečeno žaljenje povodom kritičnog događaja, jer se isto u izostanku priznanja djela ne može uzeti kao kritični etički odmak optuženika od počinjenog djela i njegovih posljedica, no, takav propust po ocjeni ovog suda nije od utjecaja na visinu odmjerene kazne.

9.2. Pritom ovaj sud ima u vidu i činjenicu da su prvostupanjskom odlukom optuženiku izrečene i dvije sigurnosne mjere, provedba kojih bi, uz kaznu, trebala anulirati uzroke njegovog kriminalnog ponašanja. Iako optuženik nije izjavio žalbu u tom pravcu, ovaj sud je zakonitost izrečenih sigurnosnih mjera ispitao sukladno svojoj obvezi iz članka 478. ZKP/08., jer je optuženik uložio žalbu zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede kaznenog zakona. Tim slijedom je utvrđeno da su sigurnosna mjera obveznog psihosocijalnog tretmana (članak 70. KZ/11.) i sigurnosna mjera obveznog liječenja od ovisnosti o alkoholu (članak 69. KZ/11.) izrečene sukladno zakonskim kriterijima pa je za očekivati kako će ukupnost izrečenih mjera, uz kaznu, nakon njihovog izvršenja omogućiti optuženiku ponovno uključivanje u društvo.

10. Slijedom svega navedenog, kako žalba optuženika nije osnovana i kako prvostupanjski sud nije na štetu optuženika povrijedio kazneni zakon, što je ovaj drugostupanjski sud ispitao u skladu sa obvezom iz odredbe članka 476. stavka 1. točke 2. ZKP/08., na temelju članka 482. ZKP/08. presuđeno je kao u izreci.

U Zagrebu 13. rujna 2023.

Predsjednica vijeća:
dr.sc. Tanja Pavelin, v.r.